

Maciejski, Jan

Rynek pracy powiatu żyrardowskiego w 2005 roku

Rocznik Żyrardowski 5, 451-486

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jan Maciejski

Rynek pracy powiatu żyrardowskiego w 2005 roku

Wstęp

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie wybranych elementów rynku pracy powiatu żyrardowskiego w 2005 r. uwzględniających istotne informacje dotyczące stanu i struktury bezrobocia oraz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Zgodnie z ustawami z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz zgodnie z ustawą z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zadania publiczne o charakterze ponadgminnych w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, są zadaniami samorządu powiatowego, wykonywanymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Żyrardowie, który wchodzi w skład powiatowej administracji zespolonej.

Zasięg terytorialny Powiatowego Urzędu Pracy w Żyrardowie obejmuje obszar powiatu żyrardowskiego i dotyczy:

- miasta i gminy Mszczonów,
- gminy Puszcza Mariańska,
- gminy Radziejowice,
- gminy Wiskitki,
- miasta Żyrardów.

Przy sporządzaniu niniejszego opracowania oparto się na sprawozdawczości obligatoryjnej, informacjach i opracowaniach Wojewódzkiego Urzędu Pracy i Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, a także na comiesięcznych monitoringach poszczególnych programów rynku pracy oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy.

Analizie poddano tylko i wyłącznie bezrobocie rejestrowane.

Informacje ogólne o powiecie żyrardowskim

Ludność

W grudniu 2004 r. ludność powiatu żyrardowskiego liczyła 74 778 osób. Przy jednej z najmniejszych powierzchni powiatu 533 km² w woje-

wództwie mazowieckim, gęstość zaludnienia wynosiła 140 osób/km². Nasz powiat był jednym z najbardziej zagęszczonych ludnościowo powiatów ziemskich na Mazowszu. Większa była gęstość zaludnienia jedynie w powiatach: warszawskim zachodnim (182 osoby/km²), otwockim (185 osób/km²), grodziskim (205 osób/km²), wołomińskim (205 osób/km²), piaseczyńskim (268 osób/km²) i pruszkowskim (579 osób/km²).

W kontekście ludnościowym, powiat żyrardowski cechował się jeszcze dwoma istotnymi właściwościami:

- 1) wśród ludności naszego powiatu przeważały kobiety; odsetek kobiet w ludności ogółem wynosił 52,1%; jeszcze bardziej sfeminizowanymi powiatami na Mazowszu były jedynie: m. Siedlce (52,5%), powiat grodziski (52,2%), powiat pruszkowski (52,6%), m. st. Warszawa (53,8%),
- 2) pomijając miasta na prawach powiatu, nasz powiat był, jednym z dwóch, najbardziej zdominowanych przez ludność zamieszkałą w miastach powiatów na Mazowszu; uwzględniając oczywiste zastrzeżenie o wyłączeniu powiatów grodzkich, jedynie powiat wołomiński cechował się, mniejszym niż u nas, odsetkiem mieszkańców wsi wśród ludności ogółem (33,9%); w powiecie żyrardowskim udział ludności zamieszkałej na wsi w liczbie ludności ogółem wynosił 36,0%.

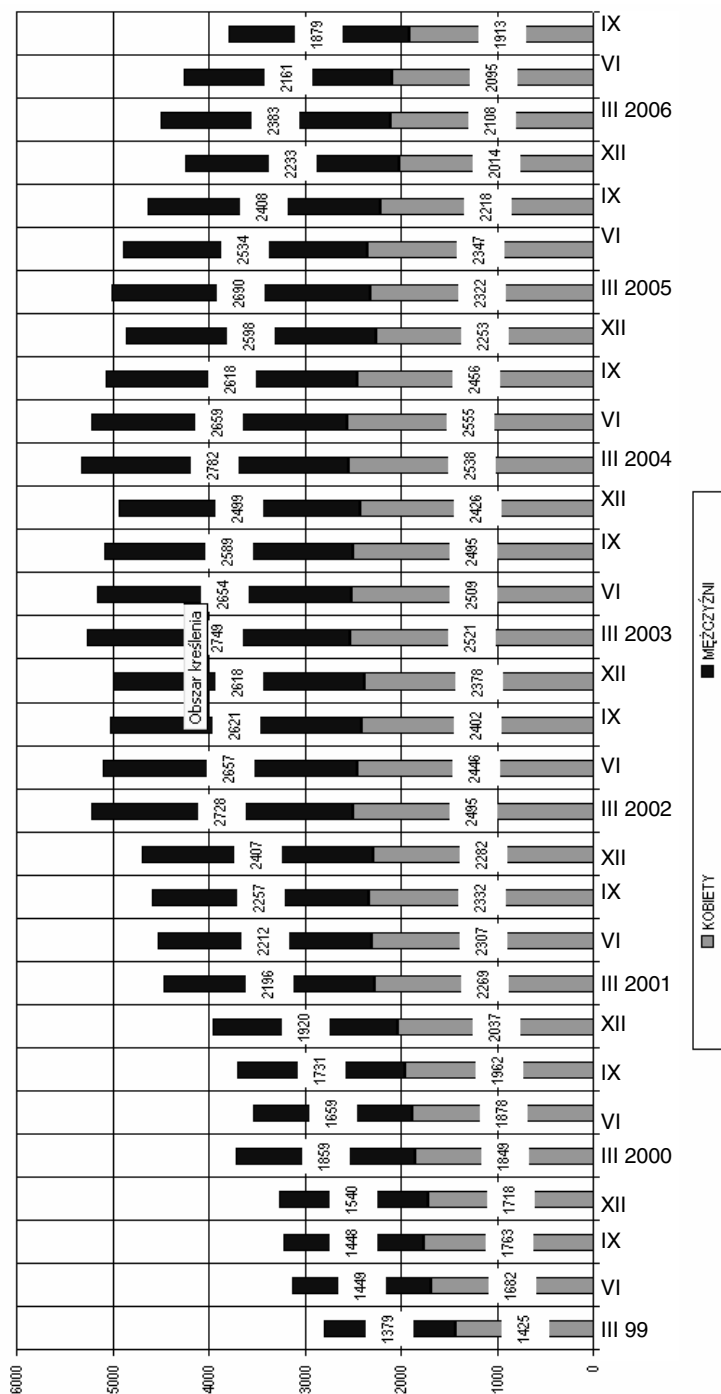
Gospodarka

W grudniu 2005 r. w powiecie żyrardowskim funkcjonowało **9755 podmiotów gospodarczych**¹ wpisanych do ewidencji działalności gospodarczej. W porównaniu do grudnia 2004 r. nastąpił wzrost liczby zarejestrowanych w ewidencji gminnej podmiotów gospodarczych o 253 (tj. o 2,7%). Oprócz tego, na terenie naszego powiatu funkcjonowały 3 przedsiębiorstwa państwowe, 206 spółek handlowych (w tym 55 z kapitałem zagranicznym oraz 40 spółdzielni).

Tabela 1. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminach (Stan na 31 XII)

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	Wzrost/Spadek
Mszczonów	786	780	-6
Puszcza Mariańska	406	436	+30
Radziejowice	435	476	+41
Wiskitki	654	522	-132
Żyrardów	7221	7541	+320
Ogółem	9504	9755	+253

Źródło: dane pozyskane z urzędów miast i gmin.

Rys. 1. Bezrobotni według płci w powiecie żyrardowskim w latach 1999–2006

Tendencje zmian poziomu i stopy bezrobocia

Zmiany poziomu bezrobocia

Liczba bezrobotnych w pow. Żyrardowskim w marcu 1999 r. – a więc tuż po wprowadzeniu nowego podziału administracyjnego kraju i po reaktywowaniu powiatów z dniami 1.01.1999 r. – wynosiła 2804, podczas gdy w marcu 2004 r. wzrosła do 5320 osób (rys. 1). Od tego momentu mamy do czynienia ze spadkiem liczby bezrobotnych.

W 2005 r. spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych wystąpił w marcu, kwietniu, maju, lipcu, sierpniu, wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu. Natomiast wzrost bezrobocia miał miejsce w styczniu, lutym i czerwcu. Na koniec I półrocza 2005 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 4881 osób. W porównaniu do miesiąca stycznia był to spadek o 147 osób, tj. o 2,9%. W drugim półroczu 2005 r. wystąpiła trwała tendencja spadkowa liczby bezrobotnych. Na koniec grudnia 2005 r. w ewidencji urzędu pracy zarejestrowanych było 4247 osób.

W porównaniu do czerwca było to mniej o 634 osoby, tj. o 13%, natomiast w porównaniu do grudnia 2004 r. było to mniej o 604 osoby, tj. o 12,4%.

Tabela 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia (stan na koniec miesiąca/roku)

Miesiąc/rok	Liczba bezrobotnych		Stopa bezrobocia w %
	Ogółem	wzrost/spadek	
Grudzień 2004	4851	–	19,4
Styczeń 2005	5028	+177	19,8
Luty 2005	5045	+17	19,9
Marzec 2005	5012	-33	19,7
Kwiecień 2005	4895	-117	19,4
Maj 2005	4783	-112	18,9
Czerwiec 2005	4881	+98	19,3
Lipiec 2005	4868	-13	19,2
Sierpień 2005	4758	-110	18,9
Wrzesień 2005	4626	-132	18,3
Październik 2005	4383	-243	17,3
Listopad 2005	4319	-64	17,1
Grudzień 2005	4247	-72	16,9

Największą grupę bezrobotnych stanowią mieszkańcy Żyrardowa – 2374 osoby, tj. 55,9% ogółu bezrobotnych powiatu; najmniej bezrobotnych było w gminie Radziejowice 287 osób, tj. 6,8% ogółu bezrobotnych w naszym powiecie. Porównując liczbę bezrobotnych na koniec grudnia 2005 r. do grudnia 2004 r. to na terenie całego powiatu żyrardowskiego nastąpił spadek liczby bezrobotnych, od 7,3% w gminie Wiskitki do 14,6% w Żyrardowie.

Tabela 3. Zarejestrowani bezrobotni

Obszary powiatu żyrardowskiego	Zarejestrowani bezrobotni w dniu:				Spadek liczby bezrobotnych	
	31.12.2004 r.		31.12.2005 r.		w osobach	w %
	Ogółem osób	Udział % w ogółem	Ogółem osób	Udział % w ogółem		
m.g. Mszczonów	584	12,0	516	12,1	-68	11,6
gm. Puszcza Mar.	564	11,6	510	12,0	-54	9,6
gm. Radziejowice	314	6,5	287	6,8	-27	8,6
gm. Wiskitki	604	12,5	560	13,2	-44	7,3
m. Żyrardów	2785	57,4	2374	55,9	-411	14,6
Powiat ogółem	4851	100	4247	100	-604	12,4

Napływ i odpływ bezrobotnych

W 2005 r., w urzędzie pracy **zarejestrowało się 5793** osoby bezrobotne, w tym samym czasie z ewidencji bezrobotnych zostało **wyłączonych 6397** osób.

Poziom bezrobocia w 2005 r. ukształtował się pod wpływem większego niż w 2004 r. napływu do bezrobocia o 198 osób (tj. o 3,5%) przy jednoczesnym wzroście odpływu z bezrobocia o 728 osób, (tj. o 12,8%).

Wśród noworejestrujących się bezrobotnych:

- 4223 osoby przed rejestracją pracowały, tj. 72,9% ogółu napływu (w 2004 r. – 4134 osoby, tj. 73,9%);
- 1570 osób dotychczas nie pracowało, tj. 27,1% ogółu napływu (w 2004 r. – 1459 osób, tj. 26,1%);
- 4188 osób powróciło do ewidencji po raz kolejny, tj. 72,3% ogółu napływu (w 2004 r. – 3823 osoby, tj. 68,3%);
- 1605 osób zarejestrowało się po raz pierwszy, tj. 27,7% ogółu napływu (w 2004 r. – 1772 osoby, tj. 31,7%);
- kobiety stanowiły 51,2 % ogółu napływu (w 2004 r. – 46,9%);
- 1714 osób to bezrobotni zamieszkali na wsi, tj. 29,6% ogółu napływu (w 2004 r. – 30,3%);

W 2005 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 6397 osób, więcej niż w 2004 r. o 728 osób, tj. 12,8%.

Wśród osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych dominowały osoby młode do 25 roku życia i stanowiły 37,7% ogółu odpływu. Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 39,7% odpływu.

Korzystnym zjawiskiem, które wystąpiło na lokalnym rynku pracy w 2005 r. był wzrost liczby bezrobotnych **wyłączonych z powodu podjęcia pracy** o 547 osób, tj. o 17%. Podjęcia pracy stanowiły **58,9%** ogółu odpływu bezrobotnych – **3768**. Wśród osób bezrobotnych podejmujących pracę:

- 3635 osoby podjęły pracę niesubsydiowaną, tj. 56,8% ogółu odpływu, (rok wcześniej 3052 osoby, tj. 56,5%);
- 133 osoby podjęły pracę subsydiowaną, tj. 2,1% ogółu odpływu (rok wcześniej 5,4% tj. 166 osób) w tym:
  - prace interwencyjne – 63 osoby,
  - roboty publiczne – 34 osoby,
  - podjęcie działalności gospodarczej – 36 osób.

Wśród osób bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy, dominowały osoby pracujące przed nabyciem statusu bezrobotnego i stanowiły 82% odpływu z tej grupy, tj. 3092 osoby.

W 2005 r. wskaźnik płynności rynku pracy liczony jako udział liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych, wynosił 65%. W odniesieniu do wielkości tego wskaźnika w 2004 r. wzrósł on o 7,4 punktu procentowego.

Drugą istotną przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było **nie potwierdzenie gotowości do pracy**. W 2005 r., z tego powodu, wyłączonych zostało **1410** osób; czyli o 55 osób mniej niż w 2004 r. Odpływ z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy stanowił 24,3% wszystkich wyłączeń z bezrobocia w 2005 r.

Tabela 4. Napływ do bezrobocia i odpływ z bezrobocia

Obszary powiatu żyrardowskiego	Napływ do bezrobocia w osobach		Odpływ z bezrobocia w 2004 r.			Odpływ z bezrobocia w 2005 r.		
	2004 r.	2005 r.	Ogółem	w tym z tytułu:		Ogółem	w tym z tytułu:	
				Podjęcia pracy	Udział % podjęć pracy w odpływie		Podjęcia pracy	Udział % podjęć pracy w odpływie
m.gm. Mszczonów	640	676	634	341	53,8	731	401	54,8
gm. Puszcza Mar.	528	555	544	327	60,1	605	347	57,3
gm. Radziejowice	288	317	262	143	54,6	356	203	57,0
gm. Wiskitki	653	712	672	402	59,8	743	423	56,9
m. Żyrardów	3486	3533	3557	2008	56,4	3962	2394	60,4
Powiat ogółem	5595	5793	5669	3221	56,8	6397	3768	58,9

Kolejną istotną przyczyną wyłączeń bezrobotnych z ewidencji było **rozpoczęcie szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego w miej-**

scu pracy. W 2005 r., z tego powodu, wyłączonych zostało **734** osoby (tj. o 170 osoby więcej w porównaniu z rokiem 2004).

Zmiany stopy bezrobocia

Sytuację na lokalnym rynku pracy odzwierciedla wskaźnik stopy bezrobocia liczony jako procentowy udział liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby ludności cywilnej czynnej zawodowo. Dla Powiatu Żyrardowskiego stopa bezrobocia w końcu 2005 r. wynosiła **16,9%** i była niższa o 2,6 punktu procentowego w porównaniu do stopy bezrobocia w końcu 2004 r.

Tabela 5. Stopa bezrobocia (stan na 31XII)

Wyszczególnienie	w %		w punktach procentowych
	2004 r.	2005 r.	wzrost/spadek
Polska	19,1	17,6	-1,5
Województwo mazowieckie	15,0	13,8	-1,2
Powiat żyrardowski	19,5	16,9	-2,6

Uwagę zwraca fakt, że na koniec roku 2005 stopa bezrobocia w powiecie żyrardowskim była niższa o 0,7 punktu procentowego od krajowej. Jest to sytuacja nienotowana od wielu lat. Dodać należy, że stopa bezrobocia rejestrowanego w omawianych powiecie była 3 krotnie wyższa niż w Warszawie i w powiatach sąsiadujących ze stolicą, ale znacznie niższa niż w większości powiatów woj. mazowieckiego leżących poza aglomeracją warszawską (rys. 2).

Zmiany w strukturze bezrobocia

W omawianym okresie w ewidencji bezrobotnych dominowały osoby **nie posiadające prawa do zasiłku – 3755 osób (88,4%)**, poprzednio pracujące – 3474 osoby (81,8%), długotrwale bezrobotni – 2702 osoby (63,3%). Strukturę bezrobocia w 2005 r. ukształtował napływ i odpływ z bezrobocia.

Bezrobotne kobiety

W końcu grudnia w ewidencji urzędu pracy zarejestrowanych było **2014** kobiet. Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił **47,4%** i zwiększył się w odniesieniu do stanu sprzed roku o 1 punkt procentowy.

Najwyższy udział bezrobotnych kobiet wystąpił w Mszczonowie i wynosił 50%. W odniesieniu do 2004 r. zwiększył się o 3,3 punktu procentowego. Natomiast najniższy udział kobiet wystąpił w gminie Radziejowice.

W porównaniu z 2004 r. zmniejszył się o 1 punkt procentowy.

W 2005 r. w urzędzie pracy zarejestrowało się 2964 kobiety (o 339 więcej niż w 2004 r.), tj. 51,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Wyłączono z rejestru bezrobotnych 3203 kobiety, tj. 50,1% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji.

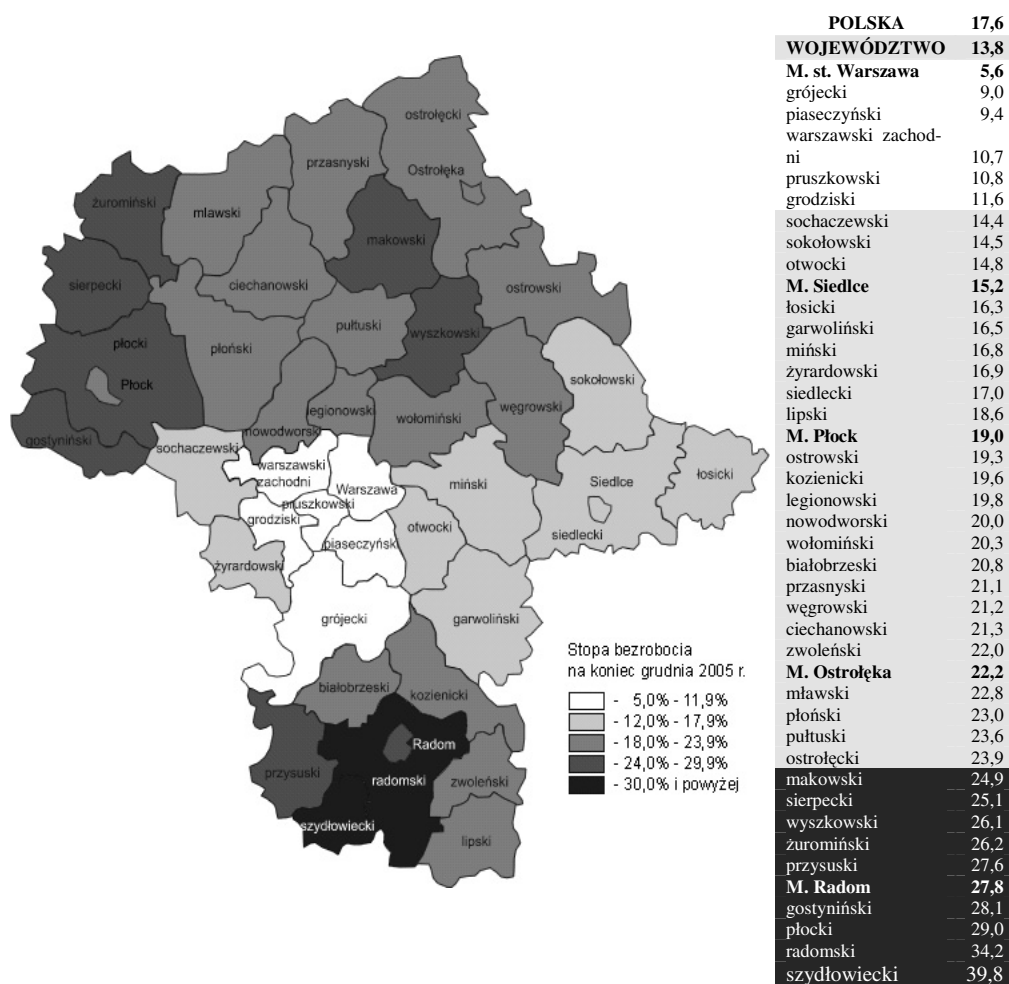
Tabela 6. Bezrobotne kobiety oraz ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem (stan na 31 XII)

Wyszczególnienie	Rok 2004			Rok 2005		
	Liczba bezrobotnych		Udział kobiet wśród bezrobotnych w %	Liczba bezrobotnych		Udział kobiet wśród bezrobotnych w %
	Ogółem	Kobiet		Ogółem	Kobiet	
m.gm. Mszczonów	584	273	46,7	516	258	50,0
g. Puszcza Mar.	564	262	46,4	510	239	46,9
g. Radziejowice	314	129	41,1	287	115	40,1
g. Wiskitki	604	270	44,7	560	250	44,6
m. Żyrdów	2783	1319	47,3	2374	1152	48,5
	4851	2253	46,4	4247	2014	47,4

Najwięcej było kobiet pozostających bez pracy, a poszukujących jej powyżej 24 miesiące (tab. 7). Wiek kobiet bezrobotnych był bardzo zróżnicowany podobnie zresztą jak i ich poziom wykształcenia oraz staż pracy.

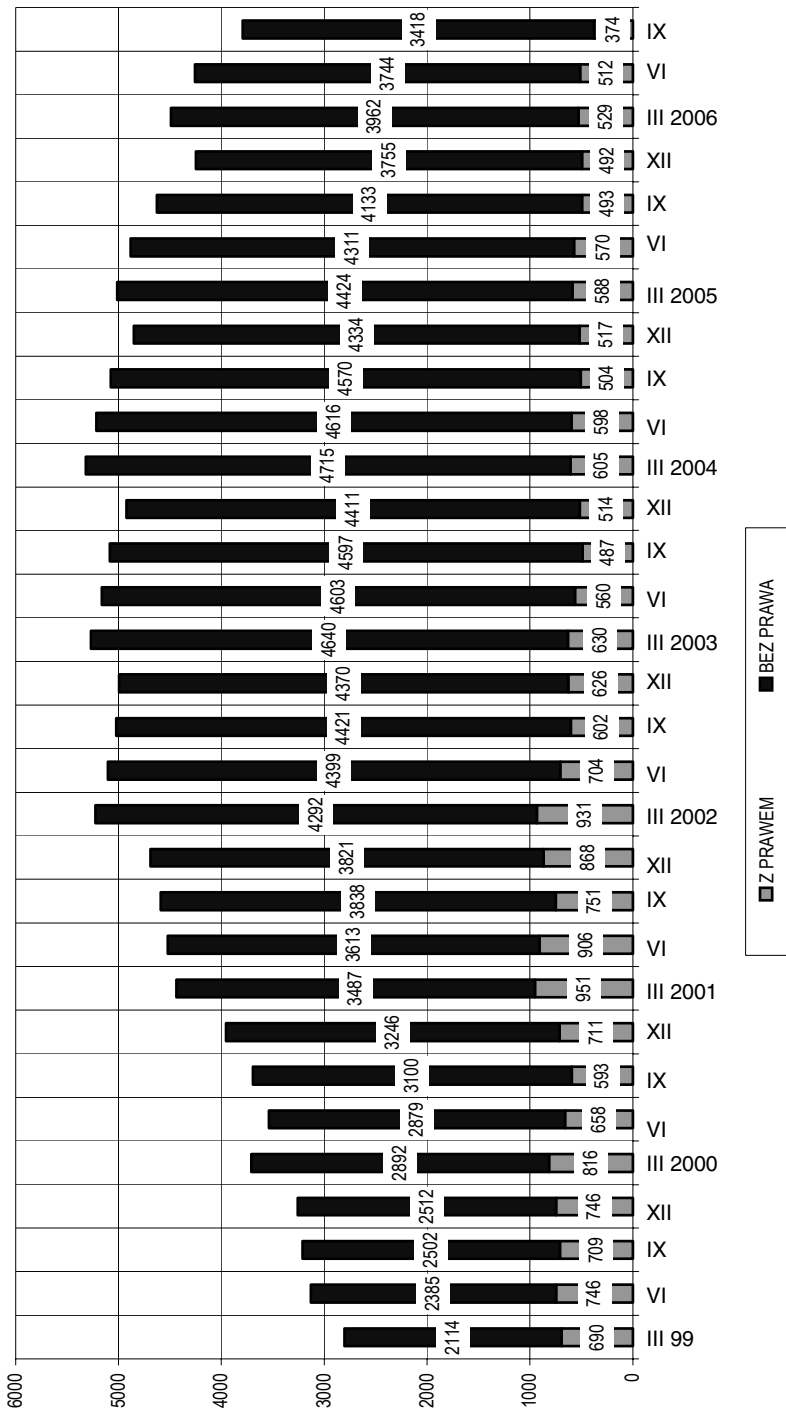
Tabela 7. Bezrobotne kobiety (stan na 31 XII 2005 r.)

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych kobiet ogółem	z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach					
			do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow. 24
0		1	2	3	4	5	6	7
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	Do 1	92	92	-	-	-	-	-
	1-3	293	-	293	-	-	-	-
	3-6	265	-	-	265	-	-	-
	6-12	345	-	-	-	345	-	-
	12-24	289	-	-	-	-	289	-
	pow. 24	730	-	-	-	-	-	730
Wiek	18-24	437	24	117	97	73	51	75
	25-34	583	29	77	76	116	88	197
	35-44	427	17	53	60	64	60	173
	45-54	509	20	42	31	84	80	252
	55-59	58	2	4	1	8	10	33
Wykształcenie	wyższe	151	8	41	31	30	17	24
	policealne i śr. zaw.	460	20	62	74	87	80	137
	śr. ogólnokształcące	256	14	55	42	40	32	73
	zasadnicze zawodowe	580	21	73	66	103	88	229
	gimnazj. i poniżej	567	29	62	52	85	72	267
Staż pracy ogółem	do 1 roku	437	28	65	54	53	48	189
	1-5	330	19	57	50	60	46	98
	5-10	266	14	25	43	55	46	83
	10-20	345	12	36	33	56	55	153
	20-30	237	7	6	20	51	45	88
	30 lat i więcej bez stażu	28	1	78	5	10	4	2
Ogółem		2014	92	293	265	345	289	730

Rys. 2. Stopa bezrobocia (w %) w województwie mazowieckim w podziale na powiaty – stan na 31 grudnia 2005 roku

Mimo, że na rynku pracy powiatu żyrardowskiego kobiety nie dominują, to wśród podejmujących pracę przeważają. Z tego powodu, w ub. roku z rejestru bezrobotnych wyłączonych zostało 1986 kobiet, tj. 52,7% ogólnej liczby bezrobotnych podejmujących pracę, o 300 kobiet więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (tab. 8).

Rys. 3. Bezrobotni według uprawnień do zasiłku w powiecie żyrardowskim

Tabela 8. Napływ i odpływ kobiet z bezrobocia

Okresy	Bezrobotne kobiety					
	Napływ	Odpływ	w tym, z przyczyn:			
			Podjęcia pracy	z tego:		Nie potwierdzenia gotowości do pracy
				Subsydiowanej	Niesubsydiowanej	
2004 r.	2625	2798	1686	102	1584	539
2005 r.	2964	3203	1986	75	1911	565

Bezrobotni zamieszkałi na wsi

W końcu 2005 r., w ewidencji bezrobotnych znajdowało się **1580 osób zamieszkałych na wsi**. Stanowili oni **37,2%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych powiatu. W odniesieniu do 2004 r. liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 156 osób, tj. 9%.

Kobiety stanowią 45,2% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W okresie od stycznia do grudnia 2005 r. w urzędzie pracy zarejestrowało się 1714 bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Stanowili oni 29,6% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych (w 2004 r. – 30,3%).

W 2005 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 1956 mieszkańców wsi, czyli 30,6% odpływu z bezrobocia ogółem (w 2004 r. odpowiednio 1694 osoby, tj. 29,9%).

Pracę podjęło 1105 bezrobotnych mieszkańców wsi o 119 osób więcej niż w 2004 roku. Podejmujący pracę w tej grupie bezrobotnych stanowili 56,5% odpływu z bezrobocia. Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło 1064 osoby, natomiast subsydiowane 41 osób.

Nie potwierdzenie gotowości do pracy było powodem wyłączenia z ewidencji bezrobotnych 510 osób zamieszkałych na wsi, co stanowiło 26,1% odpływu z bezrobocia mieszkańców wsi.

Na koniec grudnia 2005 r. najwięcej osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej – 603 osób, tj. 38,2% ogółu bezrobotnych tej grupy. Nieco mniej liczna grupa bezrobotnych, mieszkańców wsi miała wykształcenie zasadnicze zawodowe – 567 osób (35,9%).

Jeżeli chodzi o wiek zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców wsi, to na koniec grudnia 2005 r. dominowały osoby w przedziale wieku 25–34 lata i 45–54 lata po 402 osoby w każdej grupie, co stanowiło odpowiednio po 25,4% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Długotrwale bezrobotni, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy i dłużej, stanowią 54% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (854 osoby).

Warto podkreślić, że w porównaniu ze stanem z końca grudnia 2004 roku liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców wsi zwiększyła się

o 97 osób, tj. o 10,5% przy niższym poziomie bezrobocia rejestrowanego na wsi.

Tabela 9. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy (stan na 31 XII 2005 r.)

Wyszczególnienie		Liczba bezrobot. ogółem	z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach					
			do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow. 24
0		1	2	3	4	5	6	7
Wiek	15-17	0	0	0	0	0	0	0
	18-24	333	28	77	77	47	48	56
	25-34	402	28	45	55	66	71	137
	35-44	340	13	41	36	45	55	150
	45-54	402	26	24	30	56	63	203
	55-59	86	5	6	4	12	14	45
60-64 lata		17	2	0	0	3	5	7
Wykształcenie	wyższe	54	5	8	12	9	10	10
	policealne i śr. zaw.	245	15	36	48	45	36	65
	śr. ogólnokształcące	111	9	28	23	14	10	27
	zasadnicze zawodowe	567	29	69	68	86	101	214
	gimnazji. i poniżej	603	44	52	51	75	99	282
Staż pracy ogółem	do 1 roku	362	25	48	34	39	44	172
	1-5	262	20	36	45	45	38	78
	5-10	169	12	14	22	24	33	64
	10-20	256	11	29	28	38	37	113
	20-30	162	12	15	13	24	39	59
	30 lat i więcej	27	1	1	3	8	10	4
	bez stażu	342	21	50	57	51	55	108
Ogółem		1580	102	193	202	229	256	598

Bezrobotna młodzież

Sytuację na lokalnym rynku pracy determinują między innymi czynniki demograficzne. Znaczną część podaży zasobów ludzkich stanowią ludzie młodzi, w tym absolwenci szkół ponadpodstawowych.

Na koniec grudnia 2005 r. wśród ogółu bezrobotnych, młodzież w wieku **18-25** lat liczyła **848** osób, tj. 20% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do 2004 r. było ich mniej o 517 osób, tj. o 37,9%, a ich udział w ogółem bezrobotnych zmniejszył się o 8,1 punktu procentowego. Bezrobotne kobiety, w tym przedziale wieku, stanowiły 51,3%. Udział ten jest wyższy o 3,9 punktu procentowego od udziału kobiet bezrobotnych ogółem.

W 2005 r. wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych 2417 osób w wieku do 25 lat, tj. 37,8% odpływu ogółem bezrobotnych. W tym samym

okresie pracę podjęło 1310 osób do 25 lat życia, co stanowi 54,2% odpływu ogółem w tej grupie bezrobotnych.

Tabela 10. Bezrobotna młodzież (stan na 31 XII)

Wyszczególnienie	2004 rok			2005 rok		
	Bezrobotni		Udział w %	Bezrobotni		Udział w %
	Ogółem	W wieku do 25 lat		Ogółem	W wieku do 25 lat	
Mszczonów	584	204	34,9	516	121	23,4
Puszcza Mariańska	564	171	30,3	510	114	22,3
Radziejowice	314	76	24,2	287	57	19,9
Wiskitki	604	183	30,3	560	104	18,6
Żyrardów	2785	731	26,2	2374	452	16,2
	4851	1365	28,1	4247	848	20,0

Spadek liczby młodzieży bezrobotnej w latach 2004-2005 nastąpił we wszystkich jednostkach samorządowych terytorialnego powiatu żyrardowskiego (tab. 10).

Struktura bezrobotnych według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.

Bezrobotni według wieku

Na koniec grudnia 2005 r. najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni w wieku **45–54** lata – **1185** osób (**27,9%** ogółu bezrobotnych), następnie bezrobotni w wieku 25–34 lata – 1085 osób (25,5%).

Tabela 11. Bezrobotni według wieku (stan na 31 XII)

Wyszczególnienie	Rok 2004		Rok 2005		Wzrost/Spadek w osobach
	Osoby	Struktura w %	Osoby	Struktura w %	
do 24 lat	1132	23,3	848	20,0	-284
25–34 lata	1281	26,4	1085	25,5	-196
35–44 lata	989	20,4	865	20,4	-124
45–54 lata	1232	25,4	1185	27,9	-47
55 lat i więcej	217	4,5	264	6,2	+47
Ogółem	4851	100	4247	100	-604

W odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku odnotowano wzrost bezrobocia tylko w grupie powyżej 55 lat o 47 osób. W pozostałych grupach wiekowych liczba bezrobotnych zmniejszyła się (tab. 11).

Bezrobotni według poziomu wykształcenia.

Trudności ze znalezieniem pracy mieli przede wszystkim bezrobotni legitymujący się niskim poziomem wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. Na koniec grudnia 2005 r. **wykształcenie zasadnicze zawodowe lub niższe** posiadało **2841** bezrobotnych, tj. **66,9%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

W tym samym okresie zarejestrowanych było 362 bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (8,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), 832 bezrobotnych, posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe (19,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych) oraz 212 osób legitymujących się wykształceniem wyższym, tj. 5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 12. Bezrobotni według poziomu wykształcenia (stan na 31 XII)

Wyszczególnienie	2004 r.		2005 r.		Zwiększenia/Zmniejszenia w osobach
	Osoby	Struktura w %	Osoby	Struktura w %	
Wyższe	166	3,5	212	5,0	+44
Policealne i średnie zawodowe	953	19,6	832	19,6	-121
Średnie ogólnokształcące	418	8,6	362	8,5	-56
Zasadnicze zawodowe	1621	33,4	1383	32,6	-238
Podstawowe i niepełne podstawowe	1691	34,9	1458	34,3	-233
Ogółem	4851	100	4247	100	-604

W odniesieniu do grudnia 2004 r. wzrost liczby bezrobotnych wystąpił tylko wśród osób posiadających wyższe wykształcenie o 44 osoby. Dynamika wzrostu liczby bezrobotnych z wykształceniem wyższym w 2005 r. wynosiła 26,2%. Świadczy to o tym, że posiadanie wyższego wykształcenia nie chroni już przed bezrobociem.

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Istotny problem na rynku pracy stanowi bezrobocie długotrwałe. Osoby pozostające bez pracy **powyżej 12 m-cy i dłużej**, czyli tzw. długotrwałe bezrobotni dominują wśród zarejestrowanych bezrobotnych. Na koniec grudnia 2005 r. ta grupa bezrobotnych stanowiła **63,6%** ogółu bezrobotnych – **2702** osoby, w tym 1473 osoby ponad dwa lata nie mogły znaleźć pracy.

Tabela 13. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (stan na 31 XII)

Wyszczególnienie	2004 r.		2005 r.	
	Osoby	w % do ogółu zarejestrowanych	Osoby	w % do ogółu zarejestrowanych
do 1 miesiąca	488	10,1	271	6,4
1–3 miesięcy	578	11,9	616	14,5
3–6 miesięcy	573	11,8	557	13,1
6–12 miesięcy	811	16,7	656	15,4
12–24 miesiące	862	17,8	674	15,9
powyżej 24 miesięcy	1539	31,7	1473	34,7
Ogółem	4851	100	4247	100

W odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych pozostających bez pracy do 1 m-ca o 217 osób, pozostających bez pracy od 6 do 12 m-cy o 155 osób oraz pozostających bez pracy od 12 do 24 m-cy o 188 osób.

Tabela 14. Długotrwale bezrobotni (stan na 31 XII)

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem w 2003 r.	W tym długotrwale bezrobotni		Bezrobotni ogółem w 2005 r.	W tym długotrwale bezrobotni	
		Osoby	Udział w %		Osoby	Udział w %
m.gm. Mszczonów	584	298	51,2	516	306	59,3
gm. Puszcza Mar.	564	328	58,1	510	334	65,5
gm. Radziejowice	287	167	53,2	287	187	65,2
gm. Wiskiki	604	364	60,3	560	361	64,5
m. Żyrardów	2785	1527	54,8	2374	1514	63,8
Ogółem Powiat	4851	2684	55,3	4247	2702	63,6

Udział **długotrwale bezrobotnych** wśród zarejestrowanych ogółem na koniec 2005 r. wynosił **63,6%** i był wyższy o 8,3 punktu procentowego w porównaniu ze stanem na koniec 2004 r. Najwyższy wskaźnik udziału długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych wystąpił w gminie Puszcza Mariańska (65,5%), a najniższy w Mszczonowie (59,3%).

Bezrobotni według stażu pracy

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby ze stażem do 1 roku – 964 osoby (22,7%), a w następnej kolejności osoby bez stażu pracy – 773 osoby (18,2% ogółu bezrobotnych).

Tabela 15. Bezrobotni wg stażu pracy (stan na 31 XII)

Staż pracy	2004 r.		2005 r.	
	Osoby	W % do ogółu bezrobotnych	Osoby	W % do ogółu bezrobotnych
do 1 roku	1165	24,0	964	22,7
1–5	812	16,7	707	16,6
5–10	580	12,0	499	11,8
10–20	775	16,0	675	15,9
20–30	584	12,0	531	12,5
30 lat i więcej	73	1,5	98	2,3
bez stażu	862	17,8	773	18,2
Ogółem	4851	100	4247	100

W odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych legitymujących się stażem 30 lat i więcej. W pozostałych grupach nastąpiło zmniejszenie osób bezrobotnych.

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Obowiązujące od stycznia 2005 r. nowe zasady sprawozdawczości pozwalają na monitorowanie wyodrębnionej kategorii bezrobotnych „osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, w stosunku, do których przede wszystkim mogą być stosowane działania aktywizujące określone ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 r.

Na koniec grudnia 2005 r., pośród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, największe populacje stanowiły osoby:

- długotrwale bezrobotni – 63,6% ogółu bezrobotnych,
- bez kwalifikacji zawodowych – 21% ogółu bezrobotnych,
- do 25 roku życia – 20% ogółu bezrobotnych,
- powyżej 50 roku życia – 19,6% ogółu bezrobotnych.

Tabela 16. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

2005 rok miesiąc	Bezrobotni ogółem	W tym osoby:						
		do 25 roku życia	które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia	długotrwale bezrobotne	powyżej 50 roku życia	bez kwalifi- kacji zawo- dowych	samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	niepełno- sprawne
Styczeń	5028	1006	26	3059	901	257	186	182
Luty	5045	998	27	3066	910	391	192	190
Marzec	5012	996	24	3074	909	1120	184	188
Kwiecień	4895	945	23	3043	906	1033	184	197
Maj	4783	919	20	2982	892	949	187	199
Czerwiec	4881	1052	22	2945	867	894	183	201
Lipiec	4868	1102	24	2964	866	854	187	190
Sierpień	4758	1065	36	2954	841	821	172	186
Wrzesień	4626	1005	34	2892	848	767	158	184
Październik	4383	898	30	2791	824	727	149	171
Listopad	4319	914	37	2740	829	770	155	181
Grudzień	4247	848	40	2701	833	891	150	182
Udział w % w ogółem	100%	20%	0,9%	63,6%	19,6%	21%	3,5%	4,3%

Bezrobotni według grup zawodowych

Obligatoryjna statystyka dotycząca struktury bezrobotnych oraz ofert pracy wg zawodów i specjalności – sporządzana w cyklach półrocznych – umożliwi obserwację zjawiska bezrobocia od strony podaży i popytu na pracę w danych zawodach. Na lokalnym rynku pracy trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają osoby o niskich kwalifikacjach. Poniższa tabela przedstawia ranking najliczniejszych zawodów nadwyżkowych generujących największe bezrobocie.

Bezrobotni posiadający zawody wymienione w tabeli, w końcu 2005 r., stanowili aż 42,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych; w tym, bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało (853 osoby); tj. 47% tej grupy oraz 31,6% w odniesieniu do długotrwale bezrobotnych ogółem.

W rankingu zawodów nadwyżkowych, od lat, pierwsze miejsce pod względem liczebności zajmują sprzedawcy – 332 osoby (w porównaniu ze stanem na koniec 2004 r. nastąpił spadek o 72 osób). W 2005 r. zarejestrowało się 384 bezrobotnych poszukujących pracy w tym zawodzie. Stanowili oni 6,6% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych. Dla tej grupy zawodowej pracodawcy zgłosili 213 ofert pracy (o 16 ofert mniej niż w 2004 r.).

Tabela 17. Zawody nadwyżkowe

Zawody i specjalności	Bezrobotni zarejestrowani		
	31.12. 2004 r.	31.12. 2005 r.	Zwiększenie/Zmniejszenie
Pracownik biurowy	341	229	-112
Sprzedawca	408	332	-72
Pakowacz	–	246	+246
Robotnik budowlany	254	203	-51
Kierowca sam. osobowego + ciężarowego	216	162	-54
Referent ekonomiczny	103	114	+11
Robotnik magazynowy	135	90	+45
Szwaczka	91	89	-2
Kierowca wózków jezdniowych	108	88	-20
Murarz	96	84	-12
Magazynier	109	73	-36
Ślusarz	86	71	-15
Kucharz	57	57	0
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	78	55	-23
Mechanik samochodów osobowych	54	51	-3

Na 1 ofertę pracy sprzedawcy zgłoszoną w 2005 r. przypadało blisko 2 nowo zarejestrowanych bezrobotnych z tymi kwalifikacjami zawodowymi. Na drugim miejscu w rankingu zawodów nadwyżkowych, pod względem liczebności, znajduje się pakowacz. W końcu grudnia 2005 r. zarejestrowanych było w tym zawodzie 246 osób. Natomiast pracodawcy zgłosili 113 ofert pracy.

W ciągu całego 2005 r. roku zarejestrowało się 459 osób posiadających kwalifikacje referenta administracyjno-biurowego; stanowili oni 7,9% nowo zarejestrowanych. Dla tej grupy zawodowej pracodawcy zgłosili 82 oferty pracy (łącznie ze stażami), tj. mniej o 136 ofert pracy niż w 2004 r.

Dalsze pozycje w rankingu zawodów nadwyżkowych zajmują bezrobotni w zawodach:

- robotnik budowlany – 203 osoby (37 zgłoszonych ofert pracy);
- kierowca samochodu osobowego i ciężarowego – 162 osoby (73 zgłoszone oferty pracy);
- referent ekonomiczny – 114 osób (5 ofert pracy.);
- robotnik magazynowy – 90 osób (13 ofert pracy);
- szwaczka – 89 osób (47 ofert pracy);
- operator wózków jezdniowych – 88 osób (22 oferty pracy).

Poważne problemy z podjęciem zatrudnienia mieli również bezrobotni zakwalifikowani do grupy bez zawodu. Na koniec grudnia 2005 r. bez pracy pozostawało 189 osób bezrobotnych zaliczanych do tej grupy, dla

których pracodawcy nie zgłosili żadnych ofert pracy. Z powyższej analizy wynika, że ilość zgłoszonych ofert jest niewspółmierna do zapotrzebowania na pracę, wynikającego z napływu do bezrobocia.

Największy niedobór ofert pracy dotyczył zawodów, które zajmują pierwsze miejsca w rankingu zawodów nadwyżkowych; np. liczba ofert pracy dla sprzedawców była w zeszłym roku o 171 mniejsza od liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie.

Tabela 18. Zawody deficytowe

Zawody i specjalności	Bezrobotni nowo zarejestrowani	Oferty pracy zgłoszone	Niedobór lub nadwyżka ofert pracy w porównaniu do nowych rejestracji
Administrator systemów komputerowych	0	4	-4
Inż. środowiska – instalacje sanitarne	0	4	-4
Prawnik	5	10	-5
Handlowiec	4	9	-5
Opiekun w domu pomocy społecznej	0	5	-5
Montażysta dekoracji	0	21	-21
Glazurnik	8	24	-16
Monter/składacz okien	0	5	-5
Operator maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	1	5	-4

Jak wynika z powyższego zestawienia, tylko w 9 zawodach (w 2004 r. w 5 zawodach) liczba zgłoszonych ofert pracy przewyższa liczbę zarejestrowanych bezrobotnych, posiadających oczekiwane przez pracodawców kwalifikacje.

Aktywne działania ograniczające bezrobocie.

Pośrednictwo pracy

Podstawową funkcją urzędu pracy jest świadczenie usługi pośrednictwa pracy rozumiane jako wyszukanie pracodawcy kandydatów do pracy o odpowiednich kwalifikacjach, a osobom bezrobotnym lub poszukującym pracy odpowiedniego zatrudnienia. Funkcje tę wykonują pośrednicy oraz doradcy zawodowi, świadcząc usługi w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego i informacji zawodowej.

W 2005 r. pośrednicy pozyskali **1721** ofert pracy. W porównaniu z 2004 r. liczba pozyskanych ofert pracy zmniejszyła się o 67; tj. o 3,7%. Nadmienić należy, że 1021 ofert pracy zgłosili pracodawcy z terenu powiatu żyrardowskiego (rok wcześniej 1027 ofert).

- z Żyrardowa – 687 (rok wcześniej 629 ofert)
- z Mszczonowa – 161 (w 2004 r. 225 ofert)
- z Puszczy Mariańskiej – 52 (w 2004 r. 46 ofert)
- z Radziejowic – 65 (w 2004 r. 55 ofert)
- z Wiskitek – 56 (w 2004 r. 72 oferty)

Zdecydowana większość ofert pracy zgłaszanych jest przez sektor prywatny – 89% wszystkich ofert (w 2004 r. 90,9%).

Tabela 19. Oferty pracy w powiecie żyrardowskim

Okresy	Oferty pracy (łącznie z ofertami staży)				
	Ogółem (łącznie z ofertami staży)	z tego:			
		z sektora prywatnego	z sektora publicznego	Subsydiowanej	Niesubsydiowanej
2004	1788	1625	163	506	1282
2005	1721	1531	190	628	1093

Jak wynika z powyższej tabeli, nastąpił wzrost liczby ofert pracy zgłoszonych przez sektor publiczny o 16,6%, natomiast sektor prywatny zgłosił o 5,8% mniej ofert pracy niż rok wcześniej. W 2005 r. liczba subsydiowanych miejsc pracy zwiększyła się o 24,3%. Natomiast liczba miejsc pracy niesubsydiowanej zmniejszyła się o 189 ofert , tj. 14,7%.

Tabela 20. Dominujące oferty pracy (łącznie ze stażami) według zawodów

Zawody	Liczba zgłoszonych ofert w 2005 r.
Pracownik biurowy	278
Sprzedawca	213
Pakowacz	113
Kierowca samochodu ciężarowego	65
Murarz	38
Szwaczka	47
Robotnik budowlany	37
Magazynier	34
Sekretarka	31
Głazurnik	24
Operator wózków jezdniowych	20
Kasjer handlowy	15

Ranking ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. wskazuje, że najwięcej ofert pracy zgłoszono dla pracowników biurowych: 278 ofert (są to przede wszystkim oferty stażu).

W następnej kolejności były oferty sprzedawców i pakowaczy.

W 2005 roku pracę podjęło 3768 bezrobotnych, tj. o 547 osób więcej niż w 2004 r. (stanowili oni 58,9% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych).

Wskaźnik płynności rynku pracy (stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę do liczby nowo zarejestrowanych w 2005 r.) wzrósł do 65%. Na przestrzeni 2005 r. zarejestrowało się 5793 osoby, pozyskano 1721 ofert pracy, więc na 1 pozyskaną ofertę przypadają ponad 3 nowo zarejestrowane osoby bezrobotne. Na ogół w grupach zawodów, w których rejestrowało się najwięcej bezrobotnych pozyskiwanych było najwięcej ofert pracy. Pozytywnym zjawiskiem na lokalnym rynku pracy w 2005 r. był wzrost liczby bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej – do poziomu 3635 osób, tj. o 583 osoby więcej niż w 2004 r. W ramach prac subsydiowanych zatrudnionych zostało 133 osoby, tj. o 21,3% mniej niż przed rokiem. Wśród podejmujących pracę było 1986 kobiet (tj. 52,7% ogółu podejmujących pracę), 1310 osób do 25 roku życia (38,4% ogółu podejmujących pracę).

Dla zapewnienia szybkiej realizacji ofert pracy oraz umożliwienia bezpośredniego kontaktu pracodawcom z większą ilością przyszłych pracobiorców urząd pracy zorganizował 18 giełd pracy, w których uczestniczyło 361 osób bezrobotnych.

W 2005 r. urząd pracy zastosował dwa udogodnienia telekomunikacyjne:

- umożliwiono bezrobotnym i poszukującym pracy darmowe połączenia telefoniczne z urzędu,
- umożliwiono bezrobotnym, poszukującym pracy i pracodawcom korzystanie z darmowej infolinii do urzędu pracy.

Poradnictwo zawodowe

Do osób, mających problemy z wyborem zawodu, zatrudnienia, szkolenia czy przekwalifikowania adresowane jest poradnictwo zawodowe oraz informacja zawodowa.

W 2005 r. z usług poradnictwa zawodowego skorzystało **1136** osób, z tego 1088 bezrobotnych, 10 poszukujących pracy, 38 innych osób.

Jest to więcej o 169 osób (17,5%) niż rok wcześniej. Z porady w formie indywidualnej skorzystało 823 osoby (o 116 osób więcej niż rok wcześniej), a w spotkaniach grupowych uczestniczyło 313 osób. Poza tym 880

osób skorzystało z informacji zawodowej, w tym 373 w ramach wizyt indywidualnych, a 507 osób uczestniczyło w spotkaniach grupowych.

Tabela 21. Usługi doradcy zawodowego

Wyszczególnienie	Liczba osób które skorzystały z:			Liczba osób objętych badaniami testowymi	Informacja zawodowa	
	usług poradnictwa zawodowego	porady indywidualnej	porady grupowej		Liczba zindywidualizowanych informacji	Liczba osób uczestnicząca w spotkaniach grupowych
bezrobotni	1136	823	313	82	373	507
w tym:						
– do 25 roku życia	681	406	275	58	–	403
– powyżej 50 roku życia	21	19	2	2	–	9
– powyżej 12 m –cy	133	126	7	15	–	38
– zamieszkali na wsi	315	229	86	10	–	52
– kobiety	662	432	320	–	–	343
– niepełnosprawni	9	6	3	–	–	–
– poszukujący pracy	10	10	–	–	–	–

Udzielone porady i informacje dotyczyły przede wszystkim:

- metod i technik poszukiwania pracy,
- możliwości skorzystania z jednorazowej dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- interpretacji przepisów z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- wyboru kierunku szkolenia lub przekwalifikowania,
- informacji o lokalnych pracodawcach i możliwościach zatrudnienia.

Efektom działań doradców zawodowych były podjęcia pracy przez 196 osób (18% ogółu bezrobotnych, którzy korzystali z poradnictwa zawodowego), a 178 osób postanowiło podwyższyć swoje kwalifikacje lub przekwalifikować się odpowiednio do potrzeb rynku.

Programy rynku pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy

W przypadku braku możliwości zaoferowania bezrobotnym odpowiedniego zatrudnienia niesubsydiowanego, urząd pracy w ramach posiadanych środków realizował programy łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji osób pozostających bez pracy.

Szkolenia

Jedną z aktywnych form pomocy bezrobotnym są szkolenia, których celem jest przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie zawodowe lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych.

W 2005 r. szkolenie rozpoczęło **202** osoby (mniej o 20 osób niż w 2004 r.).

Tabela 22. Szkolenia bezrobotnych

Wyszczególnienie	Osoby, które w 2005 r.:	
	ukończyły szkolenia	podjęły pracę po ukończeniu szkolenia
Kierowca	60	50
Kierowca wózków jezdniowych i WF MAG	30	30
Moja firma	18	16
Obsługa komputera	16	4
Operator ładowarko-koparki	6	3
Kurs z zakresu kosmetyki, masażu i stylizacji	5	4
Minimum sanitarne	6	6
Kadry i płace	5	1
Strażnik miejski	4	4
Kurs florystyczny	4	1
inne	44	25
Ogółem	198	144

Powyższa tabela przedstawia, w układzie rankingowym, 10 zawodów, w których najwięcej osób bezrobotnych i poszukujących pracy ukończyło szkolenia w 2005 r.

Najwięcej osób ukończyło szkolenie, umożliwiające podjęcie pracy w zawodzie kierowcy (60 osób) oraz operatora wózka jezdniowego (30 osób).

Warto podkreślić, że po ukończeniu szkolenia w ww. zawodach 80 osób pojęło zatrudnienia, co daje efektywność na poziomie 88,9%.

W 2005 r. szkolenia ukończyło **198** osób, z tego **144** osoby podjęły pracę po uzyskaniu odpowiednich do potrzeb rynku pracy kwalifikacji. Dało to efektywność tego programu na poziomie **72,7%**.

Prace interwencyjne

Zasady zatrudniania bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych uległy zmianie w związku z wejściem w życie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do pracy subsydiowanej z Funduszu Pracy

w ramach prac interwencyjnych w 2005 r. byli kierowani tylko bezrobotni z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Przedsiębiorcy zaś muszą uwzględniać rygory pomocy publicznej, zobowiązując się do zatrudniania bezrobotnych przez 2 lub 3 lata.

W 2005 r. z tej formy aktywizacji skorzystało **63** osoby bezrobotne.

W porównaniu z 2004 r., liczba bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia prac interwencyjnych znacznie się zmniejszyła (o 104 osoby).

Należy zaznaczyć, że przy pracach interwencyjnych w 2005 r. kobiety stanowiły 49,2%; mieszkańcy wsi 38,1%; młodzi bezrobotni do 25 roku życia 50,8%; osoby powyżej 50 roku życia 9,5%, a długotrwale bezrobotni stanowili 42,8% zatrudnionych.

Dla 37 osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych upłynął w 2005 r. okres dofinansowania, z tego 10 osób po zakończeniu programu kontynuuje zatrudnienie. Dało to efektywność zatrudnieniową tego programu na poziomie **27%**.

Roboty publiczne

Roboty publiczne to zatrudnienie bezrobotnych przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, mających na celu reintegrację zawodową i społeczną, określoną na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym.

Do końca 2005 r. powiat mógł być organizatorem robót publicznych dla wszystkich bezrobotnych.

W 2005 r. w ramach robót publicznych zatrudnionych było **34** osoby. Wśród osób wyłączonych z powodu podjęcia robót publicznych kobiety stanowiły 82,3%, bezrobotni zamieszkali na wsi 20,6%, długotrwale bezrobotni tyle samo, a młodzi bezrobotni 29,4%.

Po zakończeniu programu 13 pracowników pozyskało zatrudnienie na dłużej, co dało efektywność tego programu na poziomie 38,2%.

Staże

Ta forma aktywizacji skierowana jest wyłącznie do młodych bezrobotnych. Ma na celu umożliwienie zdobycia praktycznych umiejętności zawodowych poprzez wykonywanie przez osoby młode, w wieku do 25 lat lub do 27 lat w przypadku absolwentów studiów wyższych, zadań na określonym stanowisku pracy u pracodawcy bez nawiązywania stosunku pracy.

W 2005 r. praktyczne umiejętności zdobywało **440** młodych bezrobotnych i jest to więcej o 158 osób niż w 2004 r. Poza tym, 227 osób kontynuowało w 2005 r. staż rozpoczęty w 2004 r. Wśród osób skierowanych

na staż, udział kobiet wynosił 72,7% (tj. 320 osób). Młodzi bezrobotni zamieszkujący na wsi stanowili 33,2%, a długotrwale bezrobotni 10% wszystkich stażystów (tj. 44 osoby).

Ze środków finansowych Funduszu Pracy przyznanych drogą algorytmu urząd zaktywizował w ramach stażu 359 osób młodych bezrobotnych oraz z dodatkowych środków pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego 81 osób.

W 2005 r. program stażu zakończyło **310** osób, z tego 183 osoby podjęło zatrudnienie. Efektywność programu (wyliczona udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po stażu do liczby absolwentów kończących staż) wyniosła **59%**.

Na tę formę aktywizacji urząd pracy w 2005 r. przeznaczył kwotę 2 269 649 zł, w tym 264 951 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy

Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oznacza zdobywanie w okresie 6 miesięcy nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy, według ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy urzędem pracy, pracodawcą i bezrobotnym.

Ta forma aktywizacji skierowana jest do bezrobotnych powyżej 25 roku życia, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W 2005 r. urząd pracy skierował **91** osób bezrobotnych do pracodawców w celu nabycia umiejętności zawodowych bezpośrednio na stanowisku pracy. Jest to więcej o 38 osób niż w 2004 r.

Po zakończeniu programu aktywizacji **31** osób uzyskało zatrudnienie, a więc efektywność tego programu kształtowała się na poziomie **32,3%**.

Wspieranie podjęcia działalności gospodarczej

Jedną z metod przeciwdziałania bezrobociu jest wspieranie rozwoju przedsiębiorczości. Bezrobotni, którzy zdecydowali się na założenie własnej firmy mogą otrzymać pomoc finansową w postaci jednorazowej dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości nie wyższej niż 5-krotność przeciętnego wynagrodzenia.

W 2005 r. 80 bezrobotnych złożyło wnioski o przyznanie tego rodzaju pomocy. Powołana zarządzeniem dyrektora urzędu Komisja ds. rozpatrywania wniosków o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, rozpatrzyła wszystkie złożone wnioski. Pozytywną opinię Komisji

otrzymało **41** wniosków. Wszyscy wnioskodawcy otrzymali jednorazową dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej na kwotę 445 790 zł.

Praktyczna nauka zawodu młodocianych

Do końca czerwca 2005 r. urząd pracy refundował koszty praktycznej nauki zawodu uczniów klas III, na wniosek pracodawców, w trybie decyzji administracyjnej. Na tę aktywną formę przeciwdziałania bezrobociu urząd pracy wydał z Funduszu Pracy kwotę 67 242 zł.

Od 1 lipca 2005 r. Ochotnicze Hufce Pracy przejęły w całości finansowanie praktycznej nauki zawodu młodocianych.

Działania urzędu pracy w celu pozyskania dodatkowych środków na programy związane z promocją zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji osób bezrobotnych

Skala bezrobocia i jego negatywne skutki dla społeczności lokalnej powodują konieczność podejmowania działań związanych z aktywną polityką rynku pracy, dające realne szanse zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych. Dlatego, biorąc pod uwagę skalę potrzeb w tym zakresie, urząd w 2005 r. pozyskiwał dodatkowe środki finansowe.

W ramach rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji Marszałka Województwa Mazowieckiego, urząd pracy realizował program „Praca i środowisko”. Na realizację programu urząd otrzymał kwotę 23 704 zł.

W ramach robót publicznych 4 bezrobotnych było zatrudnionych przy robotach konserwacyjnych urzędzeń melioracji podstawowych na terenie gminy Mszczonów.

W ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004–2006 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2005 r. urząd pracy złożył 2 wnioski na ogłoszone przez WUP w Warszawie konkursy na realizację projektów. Oba otrzymały pozytywną ocenę Komisji Oceny Projektów, zostały uznane za bardzo dobrze przygotowane pod względem merytorycznym oraz sklasyfikowane na pierwszym miejscu listy rankingowej urzędów pracy województwa mazowieckiego. Okres wdrażania projektów od 01.07.2005 r. do 28.02.2006 r.

W ramach Działania 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” – schemat a) „Wspieranie młodzieży na rynku pracy” urząd opracował Projekt „Młodzi na start”, na którego realizację uzyskał dofinansowanie w kwocie 324 700 zł.

W ramach projektu wsparciem objęto 93 osoby bezrobotne poprzez:

- skierowanie 81 osób na 5 miesięczne staże,
- kompleksowe wsparcie 2 osób poprzez doradztwo i szkolenie z zakresu małej przedsiębiorczości oraz na założenie własnej firmy,
- kurs komputerowy dla 10 osób.

Na koniec grudnia 2005 r. 7 osób podjęło pracę, co stanowi 25,9% zakładanych rezultatów projektu.

W ramach Działania 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” schemat a) „Wspieranie osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych” urząd opracował Projekt „Szansa na powrót”, na którego realizację uzyskał dofinansowanie w kwocie 125 300 zł.

W projekcie wsparciem zostało objętych 70 osób bezrobotnych poprzez:

- skierowanie na szkolenia 19 osób,
- kompleksowe wsparcie 5 osób poprzez doradztwo oraz szkolenia z zakresu małej przedsiębiorczości oraz otrzymywanie pomocy finansowej na założenie własnej firmy,
- 10 osób odbywało 5 miesięczne przygotowanie zawodowe u pracodawców,
- 36 osób otrzymało kompleksowe wsparcie w postaci doradztwa i odbyli „Warsztaty samooceny i poszukiwania pracy”.

Spośród osób objętych wsparciem, w ramach projektu pracę podjęło ogółem 21 osób, co stanowi 100% zakładanych rezultatów projektu.

W ramach rezerwy Funduszu Pracy, będącej w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej w 2005 r. urząd złożył dwa wnioski o dodatkowe środki Funduszu Pracy, które otrzymały pozytywną rekomendację w związku z czym urząd otrzymał 476 000 zł na realizację Programów:

- „Pierwsza Praca – Pierwszy Biznes” dla młodych bezrobotnych, w ramach którego udzielono 22 jednorazowe dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,

„Przeciwdziałanie bezrobociu w Powiecie Żyrardowskim”. Projekt zawierał program aktywizująco-szkoleniowy i prozatrudnieniowy dla 55 osób bezrobotnych, polegający na:

- skierowaniu 10 osób na szkolenia,
- zorganizowaniu 30 staży dla bezrobotnej młodzieży,
- wsparciu 15 osób bezrobotnych, pragnących rozpocząć działalność gospodarczą na własny rachunek.

Działania urzędu pracy w 2005 r. nakierowane były na promocję zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych. Usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, świadczo-

ne przez urząd, w znacznym stopniu przyczyniły się do pozyskania przez osoby bezrobotne pracy na otwartym rynku pracy. Natomiast szkolenia, staże, przygotowania zawodowe w miejscu pracy i subsydiowane zatrudnienie (prace interwencyjne i roboty publiczne) finansowane były ze środków finansowych Funduszu Pracy w ramach limitu określonego na podstawie tzw. algorytmu oraz ze środków finansowych pozyskanych dodatkowo.

Fundusz Pracy

Podstawowym ekonomicznym instrumentem polityki rynku pracy, służącym do łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji osób poszukujących pracy, jest Fundusz Pracy.

W 2005 r. wydatki z Funduszu Pracy wyniosły **8 292,8** tys. zł. W porównaniu do wydatków poniesionych w 2004 r., kwota ta zmniejszyła się o 5 127,8 tys. zł; tj. o 38,2%.

W 2005 r. wydatki Funduszu Pracy przeznaczone na wypłaty zasiłków dla bezrobotnych wynosiły 4 210,0 tys. zł (tj. 50,7% ogółu poniesionych wydatków).

W porównaniu z 2004 r. wydatki na zasiłki dla bezrobotnych zmniejszyły się tylko o 18,6 tys. zł (tj. 0,4%). Napływ do bezrobocia osób z prawem do zasiłku w 2005 r. wyniósł 1413 osób i był na zbliżonym poziomie roku 2004.

Na koniec 2005 r. w ewidencji urzędu pracy znajdowało się 492 osoby bezrobotne, posiadające prawo do zasiłku (w 2004 r. 517 osób).

Tabela 23. Struktura wydatków Funduszu Pracy

Wyszczególnienie	2004 r.		2005 r.	
	Kwota (w tys. zł)	Udział (w %)	Kwota (w tys. zł)	Udział (w %)
Zasiłki dla bezrobotnych	4228,6	32,1	4210,0	50,8
Zasiłki przedemerytalne	3052,6	23,2	–	–
Świadczenia przedemerytalne	3380,6	25,7	–	–
Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	2288,4	17,4	3736,1	45,0
Dodatki aktywizacyjne	–	–	7,7	0,1
Pozostałe wydatki	217,9	1,6	339,0	4,1
Razem	13 168,1	100,0	8292,6	100,0

W związku ze zmianą 01.06.2004 r. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zmieniła się struktura wydatków z Funduszu Pracy.

W 2005 r. urząd pracy nie ponosił wydatków na zasiłki i świadczenia przedemerytalne, w związku z tym wydatki z Funduszu Pracy w 2005 r. zmniejszyły się o 4 875,5 tys. zł, tj. o 37%

Tabela 24. Struktura wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie	2004 r.		2005 r.	
	Kwota (w tys. zł)	Udział (w %)	Kwota (w tys. zł)	Udział (w %)
Szkolenia	258,1	10,2	264,5	7,1
Prace interwencyjne	373,3	14,7	103,9	2,8
Roboty publiczne	614,0	24,2	242,8	6,5
Refundacja wynagrodzeń absolwentów	35,1	1,4	–	–
Staże	927,2	36,5	2214,9	59,3
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	54,2	2,1	311,4	8,3
Przygotowanie zawodowe młodocianych	252,5	9,9	67,3	1,8
Dofinansowanie do stopy procentowej kredytów	26,4	1,0	3,5	0,1
Jednorazowe dotacje	–	–	445,8	11,9
Badania lekarskie i koszty dojazdów bezrobotnych	–	–	82,0	2,2
Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu ogółem	2540,8	100,0	3736,1	100,0

W dwuletnim okresie porównawczym struktura wydatków na promocję zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zmieniła się. Zmniejszeniu uległy udziały oraz wartości kwotowe wydatków na:

- prace interwencyjne,
- roboty publiczne,
- przygotowanie zawodowe młodocianych,
- dofinansowanie do stopy procentowej w zamian w 2005 r. urząd udzielił 41 jednorazowych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej na kwotę 445,8 tys. zł.

Natomiast wzrosły wydatki na:

- szkolenia,
- staże,
- przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że PUP w Żyrardowie w 2005 r. dysponował wyższą o **1195,3** tys. zł kwotą środków finansowych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu niż w 2004 r. Dzięki temu, udział wydatków Funduszu Pracy na promocję zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową, w wydatkach ogółem, osiągnął poziom 45%.

Pozostałe działania powiatowego urzędu pracy

W zakresie opracowania analiz i ocen lokalnego rynku pracy

W 2005 r. Powiatowy Urząd Pracy opracowywał sprawozdawczość w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz wydatków z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego w okresach miesięcznych, kwartalnych, półrocznych, a także po zakończeniu roku. Poza tym prowadził bieżący monitoring programów rynku pracy oraz realizowanych projektów.

Na bazie danych statystycznych i na podstawie bieżącego monitoringu aktywnych programów rynku pracy sporządzano miesięczne informacje dotyczące „Sytuacji na lokalnym rynku pracy”, które w celach informacyjnych przekazywano:

- Staroście Powiatu Żyrardowskiego,
- Burmistrzowi Miasta Mszczonowa,
- Wójtowi Gminy Puszcza Mariańska,
- Wójtowi Gminy Radziejowice,
- Wójtowi Gminy Wiskitki,
- Prezydentowi Miasta Żyrardowa.

Urząd przygotował analizy i oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy celem ich prezentacji na sesjach rad: powiatu, miast i gmin; na posiedzeniach Powiatowej Rady Zatrudnienia, jak również na posiedzeniu różnych Komisji Rady Powiatu i Rady Miasta Żyrardowa.

W zakresie organizacji pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej

Pośrednictwo pracy polega na udzielaniu pomocy bezrobotnym i innym osobom, poszukującym w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników, poprzez:

- pozyskiwanie ofert pracy,
- udzielanie pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy,
- informowanie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji na rynku pracy i przewidywanych zmianach,
- inicjowanie i organizowanie kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami,
- współdziałanie urzędu pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie działania urzędu,

- informowanie bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

Oferowaliśmy naszym klientom – pracodawcom różnego typu pośrednictwo pracy:

- otwarte,
- zamknięte,
- półotwarte,
- szybkie,
- specjalistyczne.

Na bieżąco pośrednicy pracy współpracowali z lokalnymi mediami, ościennymi urzędami pracy oraz innymi instytucjami w zakresie przepływu informacji o wolnych miejscach pracy.

W celu umożliwienia bezpośredniego spotkania pracodawcy z większą grupą poszukujących pracy, urząd organizował giełdy pracy. W 2005 r. odbyło się 18 giełd pracy dla 18 pracodawców. W spotkaniach z pracodawcami uczestniczyło 361 osób bezrobotnych. Większość uczestników giełd pracy otrzymała karty referencyjne, a 18 osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie.

Pośrednicy pracy włączeni byli w realizację programów promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej skierowanych do wszystkich grup bezrobotnych oraz realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Młodzi bezrobotni po rejestracji w urzędzie pracy, kierowani byli na pierwsze spotkanie z pośrednikiem pracy. Następnym etapem działań były spotkania informacyjne z doradcą zawodowym i pośrednikiem pracy, w trakcie których szczegółowo omawiano wszystkie dostępne formy pomocy w ramach programu „Pierwsza Praca” świadczone przez urząd pracy.

W warsztatach „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy” uczestniczyło 275 osób z grupy młodych bezrobotnych do 25 roku życia. Ponadto aktywizacja zawodowa bezrobotnej młodzieży wspierana była programami współfinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego. Doradca zawodowy przeprowadził również „Warsztaty samooceny i poszukiwania pracy” dla 36 bezrobotnych, beneficjentów projektów współfinansowanego z EFS. Usługi w zakresie poradnictwa zawodowego dla bezrobotnych i poszukujących pracy świadczone były w formie porad indywidualnych i grupowych oraz informacji zawodowej osobom mającym problem z wyborem zawodu, zatrudnienia, szkolenia czy przekwalifikowania. Poradnictwem zawodowym i informacją zawodową objęto 1643 osoby, w tym:

- poradnictwo zawodowe – 1136 osób,
- informacja zawodowa – 507 osób.

Działania doradcy zawodowego skierowane były na:

- rozwiązywanie problemów zawodowych, poprzez udzielanie pomocy w wyborze zawodu i miejsca zatrudnienia, kierunku kształcenia czy szkolenia zawodowego;
- planowanie kariery zawodowej;
- poszerzenie wiedzy o zawodach, ścieżkach kształcenia, możliwościach przekwalifikowania, doskonalenia zawodowego;
- prezentowanie aktualnej sytuacji na rynku pracy i istniejących trendach.

Powyższe zadania doradca zawodowy realizował w formie porad indywidualnych, porad grupowych (w tym warsztaty i treningi dotyczące umiejętności poruszania się po rynku pracy, kształtowania umiejętności pozazawodowych – gotowości zmian, komunikacji w pracy, asertywności) oraz indywidualnej i grupowej informacji zawodowej.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określa grupy bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy; są to:

- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 lat,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Programy realizowane w 2005 r. były kierowane w szczególności do tych grup bezrobotnych.

Ważny udział w realizacji programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej miała doradczyni zawodowa, ponieważ:

- organizowała spotkania informacyjne z uczestnikami programu,
- przeprowadzała rozmowy i określała predyspozycje zawodowe oraz wydawała opinie co do zmiany zawodu lub pozyskania nowych kwalifikacji,
- realizowała Indywidualny Plan Działania z bezrobotnymi, którzy mieli szczególne trudności w pozyskaniu zatrudnienia.

Dodatkowo doradczyni zawodowa odbywała spotkania w ramach informacji zawodowej z młodzieżą ostatnich klas szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na temat wyboru zawodu, kierunku dalszego kształcenia, przygotowania przyszłych absolwentów szkół do poruszania się na lokalnym rynku pracy. Należy podkreślić, że spotkania te odbywały się ponad standardowe zadania przypisane do tego stanowiska pracy.

Efektem wspólnych działań pośredników pracy i doradcy zawodowego, w ubiegłym roku, było podjęcie pracy niesubsydiowanej przez 196 osób, w tym 177 bezrobotnych.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła nową usługę rynku pracy – usługi EURES. Polega ona na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia zgodnie z prawem swobodnego przepływu pracowników, w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Osoby zainteresowane podjęciem pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego informowane są o warunkach życia i pracy oraz o sytuacji na tamtejszych rynkach pracy.

Instytucjonalna obsługa rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Żyrardowie zapewnia instytucjonalną obsługę lokalnego rynku pracy, tj. bezrobotnych, pracodawców, samorządów organizacji pozarządowych i instytucji szkoleniowych poprzez realizację zadań określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy jest jedną z wielu instytucji rynku pracy.

Niewystarczająca liczebnie kadra musi sprostać coraz większym wymaganiom i oczekiwaniom. W 2005 r. urząd pracy zatrudnił 21 osób na 19,5 etatach finansowanych z budżetu, średnio na pełnozatrudnionego pracownika urzędu pracy przypadało 218 bezrobotnych. Aby zapewnić sprawną obsługę wszystkich klientów urzędu oraz realizację zadań, urząd dodatkowo zatrudnił 12 pracowników w ramach robót publicznych finansowanych ze środków Funduszu Pracy.

W 2005 r. ze skromnego budżetu naszej jednostki nie dokonywano żadnych zakupów sprzętu i wyposażenia. Nie były prowadzone remonty i modernizacje. Od wielu lat, nakłady finansowe na utrzymanie i funkcjonowanie urzędu pracy są dalece niewystarczające. Od wielu też lat pracownicy nie otrzymali żadnej podwyżki, wynagrodzeń. Dzięki możliwości zatrudnienia w ramach robót publicznych zwiększono obsługę w zakresie poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, realizacji formalnej obsługi bezrobotnych.

W 2005 r. urząd wydał w toku postępowania administracyjnego **13 091** decyzji oraz **212** postanowień. Od 17 decyzji złożono odwołania do organu II instancji. Tylko **1** decyzja została uchylona przez organ II instancji.

Na bieżąco urząd pracy przyznawał, naliczał i wypłacał zasiłki dla bezrobotnych, dodatki szkoleniowe, stypendia z tytułu odbywania stażu, dodatki aktywizacyjne, jednorazowe dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zwrot kosztów podróży oraz inne świadczenia pieniężne.

Urząd pracy realizował na bieżąco współpracę z pracodawcami, organizując giełdy pracy, przyjmując oferty pracy, dobierając odpowiednich kandydatów do pracy i wydając opinię o możliwości zatrudnienia cudzoziemców na zgłoszonych wolnych miejscach pracy. Najbardziej absorbujące działania urzędu pracy związane były z wykonywaniem bieżącej obsługi bezrobocia. Wskaźnik płynności lokalnego rynku pracy w 2005 r. wzrósł o 7,8 punktu procentowego w porównaniu z 2004 r. Wśród osób rejestrujących się w urzędzie pracy ponad 72% stanowią bezrobotni, którzy dokonują rejestracji wielokrotnie. Dla ułatwienia kontaktu z urzędem pracy w celu pozyskania informacji na temat aktualnych ofert pracy została uruchomiona infolinia (**800-155-100**). Bezrobotni, poszukujący lub pracodawcy mogą bezpłatnie kontaktować się z urzędem pracy.

Poza tym, bezrobotni, chcąc nawiązać szybki kontakt telefoniczny z pracodawcą, mogą skorzystać w urzędzie pracy ze specjalnie przeznaczanego do kontaktów z pracodawcami telefonu. Jest to też darmowa usługa.

Do dyspozycji bezrobotnych i poszukujących pracy w urzędzie pracy został zainstalowany w ubiegłym roku infokiosk multimedialny. Dzięki systemowi infokiosków osoby poszukujące zatrudnienia mają możliwość pozyskiwać informacje na temat krajowego rynku pracy.

Podsumowanie

Przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje dotyczące rynku pracy powiatu żyrardowskiego, zestawienia tabelaryczne przedstawiające w układzie obszarów dane dotyczące podmiotów gospodarczych, zmiany poziomu bezrobocia, stopy bezrobocia oraz struktury bezrobotnych według istotnych cech społeczno-demograficznych, pozwoliły określić charakterystyczne cechy bezrobocia, pozytywne oraz niekorzystne zjawiska na lokalnym rynku pracy Powiatu Żyrardowskiego.

Istotne cechy charakteryzujące rynek pracy powiatu żyrardowskiego:

- w II półroczu 2005 r. utrwalenie tendencji spadku liczby bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. W końcu grudnia 2005 r. liczba bezrobotnych była mniejsza o 604 osoby niż w grudniu 2004 r., tj. o 12,4%,
- stopa bezrobocia w powiecie żyrardowskim niższa od krajowej o 0,7 punktu procentowego (po raz pierwszy w historii rejestracji bezrobocia, stopa ta jest niższa od krajowej),
- napływ do bezrobocia większy o 3,5%, natomiast odpływ z bezrobocia większy o 12,8% w porównaniu do grudnia 2004 r.,

- wzrost liczby bezrobotnych wyłączonych z powodu podjęcia pracy o 547 osób w stosunku do sytuacji w 2004 r., tj. o 17%; w tym podjęcia pracy niesubsydiowanej o 583 osoby, tj. o 19,1%,
- szczególna dominacja
  - bezrobotnych, nie posiadających prawa do zasiłku – 88,4% ogółu bezrobotnych,
  - osób poprzednio pracujących – 81,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych,
  - bezrobotnych legitymujących się wykształceniem niższym od średniego – 69,9% ogółu bezrobotnych,
  - długotrwale bezrobotnych, tzn. pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy – 63,6% ogółu bezrobotnych, w tym ponad dwa lata pracy nie mogło znaleźć 54,5% ogółu długotrwale bezrobotnych.
- systematyczny wzrost liczby bezrobotnych z wyższym wykształceniem oraz rosnący udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- mimo mniejszej ilości pozyskanych ofert pracy wzrosła liczba bezrobotnych wyłączonych z powodu podjęcia pracy, a szczególnie pracy niesubsydiowanej z Funduszu Pracy o 583 osoby w porównaniu z 2004 r.; świadczy to o zwiększonej aktywności bezrobotnych w poszukiwaniu pracy na otwartym rynku pracy,
- poprawa sytuacji bezrobotnej młodzieży; udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 8,1 punktu procentowego,
- w strukturze wydatków Funduszu Pracy wydatki na promocję zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych stanowią 45% ogółu wydatków; jest to zjawisko o charakterze obiektywnym,
- pozyskane dodatkowe środki finansowe stanowiły ponad 25% wszystkich wydatków na tzw. aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu,
- ułatwienie w kontaktach telefonicznych bezrobotnych z pracodawcami i urzędem.

Poziom bezrobocia ściśle związany jest z sytuacją gospodarczą regionu – powiatu oraz liczbą dostępnych miejsc pracy, ale także z poziomem wykształcenia i kwalifikacji kandydatów do pracy – a jeszcze ściślej z bilansem kwalifikacji oczekiwanych przez pracodawców. Stosowanie odpowiednich programów adresowanych do osób bezrobotnych nie ma bezpośredniego wpływu na ten bilans, ale znacznie łagodzi skutki braku równowagi. Zwiększone w 2005 r. środki Funduszu Pracy na aktywizację bezrobotnych dały szansę większej liczbie bezrobotnych.

W okresie całego 2005 r. urząd pracy zaktywizował ogółem 1195 osób, w tym 328 osób kontynuowało rozpoczęty program w 2004 r. Na ten cel wydatkował łącznie 3 736 169 zł.

Labour Market in Żyrardów County between 2004 and 2005

Summary

The aim of this paper is to present the state and the structure of unemployment, the promotion of employment, possible activities relieving unemployment and stimulating a steady rise in the number of inhabitants of the Żyrardów County who are active in the labour market.

The first part of the paper presents the profile of the population and the economic standing of the county, which is followed by the discussion of the trends in the changes of the level of unemployment throughout the county and its particular municipalities. This part also includes the analysis of the pattern of inflow and outflow of the unemployed, as well as the changes in the breakdown of unemployment into categories such as gender, town or village background, length of joblessness, level of education acquired by an individual, and the length of work experience.

The next part shows the occupations which there is a surplus of in the Żyrardów County (see: Table 17), most of which were salespersons, office workers, construction workers and packers.

The deficit occupations, on the other hand, were e.g. tile-layers, decoration assembler and lawyer.

The third part of the paper focuses on methods and forms of active counter-unemployment, which include job offers, careers offices, labour market schemes financed with the labour funds, retraining the unemployed, public works, internships.

The unemployment in the Żyrardów County is characterised by a decrease in the number of those entitled to the unemployment benefit (see: Figure 3). If, for example, the number of such individuals stood at 690 in March 1999, followed by 951 (the peak value) recorded in March 2001, four years later, i.e. in March 2005 there were 588 such persons, and in December the figure fell to 492. Therefore, the funding from the state budget for such direct benefits for the unemployed decreased considerably. Instead, the state is making efforts to introduce other tool that will stimulate the unemployed to take jobs.